Anul I. — Nrul 19. Prețul unui exemplar 4 Lei. Timișoara, 30 Octomvrie 1927.

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președinția D-lui Prof. A. C. CUZA

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: TIMIȘOARA
I., Str. Gheorghe Coșbuc 2.

Editor-proprietar: ALEXANDRU ȚIERANU

Marele Congres al L. A. N. C.

ținut în 15 și 16 Oct. a. c. la Iași

In ziua de 15 Oct. 1927 la orele 10 a. m. președintele suprem al L. A. N. C. prof. A. C. Cuza sosind la localul întrunirii din casele doamnei Principese Constanța Ghika, este întâmpinat de către un grup de studenți cari cântă imnul studențesc creștin. D. prof. A. C. Cuza le mulțumește pentru această atențiune. Intrând în sală, d-sa este aclamat cu însuflețire de către delegații Marelui Consiliu. D-sa salută pe membrii Marelui Consilu, declarând ședința deschisă. sunt prezenți următorii membri:

General I. Tarnoschi, Iuniu Lecca, Take Policrat, Pr. econom Iliuț, (Storojineț), Pr. M. Lecca (Vaslui), Emil D. B. Vasiliu secretar general al L. A. N. C., Prof. C. Fedeleș, Prof. Gh. A. Cuza, avocat I. Gheorghiu (Bălți), avocat Mihai Manea (Roman), Prof. I. David (Fălciu), Nicu Scorțeanu (București), Liviu M. Sadoveanu (Iași), colonel I. Niculcea (Iași), G. G. Stroici (Dorohoi), avocat V. Prelipcianu (Fălticeni), avocat Gh. Cocută (Roman), avocat inginer Gr. Gr. Ghika (Iași), avocat N. Spiridonescu (Fălticeni), avocat I. Vasiliu Oituz (Bacău), avocat I. C. Gr. Ghika (Iași), Dr. Romulus Damian (Făgăraș), Zaharie Voronca (Cernăuți), Miltiade Cutava (Constanța), Marcu G. Strat (Iași), Sofr. Robotă (Câmpulung, Bucovina), avocat Popa-Dicu (Vlașca), avocat N. Perișoreanu (Craiova), Maior inginer Emil Miclescu (Iași), Nichifor Robu (Rădăuți), comerciant C. Foișor (Iași), N. Hâncu (Tecuci), Mihai Bicleanu (Peatra-Neamț), Petru Neculau (Iași), Emil Hnidei, Vasile Cotan, Elinor Usatiuc, Baciu, Bartolomeu.

Dl. prof. A. C. Cuza zice că urmează a fi trecuți ca prezenți încă următorii membri ai Marelui Consiliu cari neputând veni au trimis adeziune, și anume:

Prof. dr. N. C. Paulescu, General G. Marcu (Craiova), Pr. econom C. Possa (Botoșani), Pr. econom D. Ștefănescu (Dorohoi, Pr. V. Alexe (Târgoviște), Athanasie I. Nițianu (București), G. Dem. Miulescu (Craiova), Inginer Gr. Bejan (Iași), Inginer M. P. Florescu (București), Al. Tieran (Timișoara), Dr. V. Petheu (Ploești), inginer Radu Lecca (Ismail), Dr. G. Munteanu (Orhei), Inginer Mihai Popescu (București), C. Argintaru (Cluj), prof. I. Pițu (Suceava), colonel Al. Vasilescu-Lascar (București), Maior I. Cogan (Turnu-Severin), G. C. Apostolescu (București), I. Popescu-Mozăceni (București). colonel C. Bottez (Chișinău). Dem. Zaharescu (București), Drd. A. Frimu (Bacău), Utium Theodor, secretarul societății Stud. Nat. Creștine „Vasile Conta“, din Basarabia delegat al grupului de studenți și cetățeni din Chișinău.

Dl. Prof. A. C. Cuza constată unitatea desăvârșită a L. A. N. C. prin prezența unui număr așa de mare de delegați la Marele Consiliu și le mulțumește pentru sacrificiile făcute ca să fie prezenți.

Vorbesc apoi domnii: avocat Take Policrat, general Tarnovschi, I. Lecca, E. Vasiliu și M. Cuttava.

La ședința de după masă vorbesc d-nii: Dr. Romul Damian, P. Jecu, T. Policrat, avocat I. Gheorghiu, care mulțumește în numele țăranilor basarabeni și în numele său pentru elogiile aduse de dl. prof. Cuza acțiunii desfășurate de D-sa în Basarabia. Expune teroarea exercitată de liberali, care a avut ca sfârșit dureros moartea nefericitului sătean Vasile Cocândă, ucis mișelește de jîdanul Herș Streissman din Reg. 6 Vânători.

Dl. Profesor A. C. Cuza împreună cu întreg Marele Consiliu ridicându-se în picioare închină o clipă memoriei lui Vasile Cocândă.

Dl. Gheorghiu, în continuare, expune în amănunt toate împrejurările locale din Basarabia. Conchide că Basarabenii trebuesc avuți în vedere și cercetați mai des, căci ei sunt astăzi aproape toți cuziști, zmulși fiind din ghiarele otrăvitei propagande țărăniste — după cum însuși dl. Halipa o constată într'un interview publicat în ziarul jîdănesc „Adevărul“.

Mai vorbesc domnii: Pr. Iliuț (Storojineț), Prof. univ. G. A. Cuza, Nichifor Robu, Sofron Robotă (Bucovina).

Dl. Profesor A. C. Cuza mulțumește oratorilor și dă lămuriri asupra modificării Statutului și Regulamentului L. A. N. C., astfel precum au fost publicate în „Călăuza Bunilor Români“ (ediția III-a Iași 1927) și cere ca această publicație să fie răspândită cât mai mult, ca baza activității membrilor L. A. N. C. Amintește marea importanță a propagandei scrise, zicând că va fi nevoie pentru activarea ei de un delegat general căruia să i se încredințeze această misiune. Propune pe dl. prof. C. Fedeleș.

Zice că este de-asemeni nevoie să se activeze organizarea secțiilor L. A. N. C. și propune pentru aceasta pe prof. G. A. Cuza.

Propune ca delegat general pentru organizarea financiară a Ligii pe dl. Nicu Scorțianu.

Zice că prin noul Statut a întrodus arcășiile, după modelul celor din Bucovina al căror căpitan este dl. Nichifor Robu. Pentru desvoltarea acestei organizații atât de necesară tinerimei dela sate, propune ca delegat pe dl. Nichifor Robu.

In ce privește organizațiile „Frățiilor Creștine“ — ale tinerimei de la orașe crede că ar trebui să fie încredințate d-lui Gh. Urziceanu, ca delegat general.

Secretarul general al L. A. N. C. este și rămâne statornicul nostru prieten dl. Em. D. B. Vasiliu.

Casier general al L. A. N. C. propune ca să fie dl. avocat I. C. Gr. Ghika.

Art. 9 al. 3 al Statutului prevede instituirea unei comisiuni de disciplină aleasă de către Consiliul Central și din sânul său, pentru care propune pe d-nii General Tarnovschi, General Marcu și Iunius Lecca.

(Aceste propuneri sunt primite cu aclamații unanime).

Pune în discuție problema publicisticei L. A. N. C. pentru care Marele Consiliu hotărește:

Revista „Apărarea Națională“ să continue a apărea la București. sub înalta supraveghere a d-lui Profesor Dr. N. C. Paulescu. Ziarul „Apărarea Națională“ va apărea la Iași ca organ central al L. A. N. C. sub supravegherea d-lui Președinte Suprem A. C. Cuza. Pe lângă celelalte ziare se va publica un ziar special, săptămânal pentru propagandă la sate.

Un prieten al mișcării își ia angajamentul ca ziarul „Apărarea Națională“ să apară regulat, prin el însuși fără contribuția nimănui.

D-l Mihail Bicleanu dă citire următorului comunicat din partea studențimei:

In toate zilele grele din lungul celor 5 ani de luptă dusă împotriva invaziei jidovești, Studențimea Creștină dela Universitatea din Iași, strâns unită în organizația ei de luptă, „Asociația Studenților Creștini“, a înțeles să nu-și îndepărteze o clipă măcar dragostea, nădejdea și încrederea ei dela acela care a dat semnalul luptei, dela d-l profesor A. C. Cuza.

Și ori de câte ori în tot acest timp dușmanii au încercat prin calomnii și intrigi să micșoreze încrederea luptătorilor în Șeful lor Suprem, Studențimea a intervenit totdeauna energic pentru spulberea intrigilor și a calomniilor făcând pe dușmanii să înțeleagă că chiar dacă ar reuși prin uneltirile lor să îndepărteze dela noi câțiva luptători din marea armată a Ligii, va rămânea totdeauna un corp de elită, — Studențimea — strâns unită în jurul Steagului ridicat de Apostol, în semn de luptă. Din rândurile Studențimei nu se va găsi nici unul care în mod conștient să se facă trădător prin călcarea jurământului pe care studentul ca cetățeau l'a depus pe steagul Ligii.

Voiam să se știe deci:

1) Studențimea are un părinte sufletesc pe d-l profesor A. C. Cuza.

2) Studențimea nu s'a îndepărtat și nu se va îndepărta nici de acum înainte dela învățăturile d-lui Profesor A. C. Cuza — singurele învățături cari ne pun pe calea cea dreaptă a realizării mijloacelor ce'or mai bune pentru salvarea imediată a viitorului priméjduit al Nației.

3) Studențimea are incredere în izbânda definitivă a luptei **începută** *de d-l Profesor A. C. Cuza, a luptei* **condusă** *de d-l Profesor A. C. Cuza, și* **sfârșită victorios** *subt conducerea* **supremă** *a d-lui Profesor A. C. Cuza.*

(ss) **Comitetul de Conducere al A. S. C.**

D-l prof. A. C. Cuza mulțumește delegației studențimei naționaliste-creștine și zice că a considerat totdeauna L. A. N. C., ca o înaltă școală de îndrumare a spiritelor și de formare a caracterelor, care trebue să fie larg deschisă tinerimei.

Procesul-Verbal se întocmește de către o comisiune după care d-l Secretar-General E. Vasiliu îi dă citire.

Proces-Verbal

Astăzi 15 Octomvrie 1927

Marele Consiliu al „Ligii Apărării Naționale Creștine“ întrunindu-se, în urma convocărei Președintelui Suprem d. Prof. A. C. Cuza, la Iași, în casele d-nei Principese Constanța Ghyka din str. Carol 23, și sub președinția d-lui Președinte Suprem, ascultând expunerile șefilor de organizații din țară, în unanimitatea membrilor prezenți și pe temeiul adeziunilor primite în scris și necondiționat dela membrii absenți,

a hotărît:

1. Iși exprimă întreaga sa recunoștință d-lui Președinte Suprem, Prof. A. C. Cuza, pentru acțiunea sa prevăzătoare, înlăturând la timp uneltirile contra L. A. N. C., cari tindeau să o abată prin intrigi și frământări lăuntrice dela scopul sfânt pentru care a fost constituită;

2. Recunoaște Doctrina, Programul, Statutul și Regulamentul, astfel precum au fost revizuite și întregite de d. Președinte Suprem, Prof. A. C. Cuza, și au fost publicate în „Călăuza Bunilor Români“ (Ed. III.—Iași 1927). însoțite de expunerea „Sistemului politic“ al L. A. N. C. ca bază a activității membrilor ei.

3. In urma propunerei d-lui General I. Tarnoschi de a se da publicității numele acelor cari nu mai fac parte din L. A. N. C., pentru a se ști odată pentru totdeauna, Marele Consiliu

constată:

I. — Au fost excluși din L. A. N. C. pentru solidarizarea lor cu Paul Iliescu, de către Marea Adunare Națională dela 8 Mai 1927, următorii: Paul Iliescu, C. Sumuleanu, I. Zelea-Codreanu, Valer Pop, Haralamb Vasiliu și Gh. Cârlan. oi

II. — Impreună cu aceștia și alți membri ai L. A. N. C. s'au constituit în „L. A. N. C. **Statutară**“, candidând în alegerile generale din 1927 contra L. A. N. C., cu semn propriu, prin care fapt ei singuri s'au exclus din organizația ei.

III. — Toți aceștia excluși din L. A. N. C. continuând cu inducerea în eroare a opiniei publice, au încheiat la 3 Septembrie 1927, la Focșani, un proces-verbal, prin care își zic: „Liga Apărării Naționale Creștine“, de data aceasta fără adaosul „Statutară“, abuzând astfel de numele L. A. N. C. In consecință „Marele Consiliu“, pentru a înlătura această inducere în eroare, amintește că toți semnatarii procesului verbal din 3 Septembrie 1927, dela Focșani — recunoscuți ca L. A. N. C. „Satutară“ prin Deciziunea Comisiunii Electorale Centrale din Ministerul Justiției — nu mai fac parte din L. A N. C., și anume' I. Macridescu, I. C. Cătuneanu, Traian Brăileanu, Pr. Titu Malaiu, Pr. Ion Moța, Gheorghe Rusu, Dionisie Benea, N. Manolescu, Gh. S. Clime, P. Balan, Hristache Solomon, N. Porsena, Gh. Beleuță, D. Popescu-Bârlad, C. Mihailescu (Floridor), Teodor Huțanu.

Acei cari din eroare sau fără știrea lor vor fi fost trecuți în acel proces-verbal, cum este cazul d-lui ing. M. P. Florescu, sau cari regretă sincer această acțiune contrară intereselor L. A. N. C., au posibilitatea să-și restabilească situația în L. A. N. C., adresându-le cu cerere scrisă d-lui Președinte Suprem, care va aviza.

Marele Consiliu hotărăște de asemenea ca domnul Președinte Suprem să urmărească în justiție pe acei cari abuzează de numele L. A. N. C.

IV. — Constitue Consiliul Central al L. A. N. C. în jurul Președintelui Suprem pe viață Prof. A. C. Cuza, cu rectificarea art. 4 al. 1. al regulamentului, în ce privește numărul membrilor de 75 în loc de 35, după cum urmează:

Președinte Suprem pe viață: Prof. Univ. A. C. Cuza.

Vice-Președinte: Prof. Universitar Dr. N. C. Paulescu.

Membri:

Gral I. Tarnoschi, G-ral G. Marcu, Iuniu Lecca, Take Policrat, Preot Econom C. Possa, Preot Econom Dimitrie Ștefănescu, Preot Ioan Iliuț, Emil Vasiliu, ing. M. Florescu, fost deputat, prof. univ. C. Fedeleș, prof. univ. G. A. Cuza, Nicu Scorțeanu, preot M. Leca, preot Ion Moga, G. Dem. Miulescu, avocat Dr. Romulus Damian, avocat Petre Jecu, ziarist, fost deputat, Ing. Gr. Bejan, col. I. Niculcea, preot Vasile Alexe, Al. Țieran, Dr. C. Murariu, I. Vasiliu-Oituz, avocat, Petre Popa Dincu, avocat Dr. V. Petheu, Vasile Prelipceanu, avocat, I. Gheorghiu-Bălți, avocat, col. C. Botez, ing. M. Popescu, Gh. Gh. Ștoici, proprietar, Mihai Manea avocat, propr., Nichifor Robu (Rădăuți), Prof. I. David, I. C. Ghyka, av. Maior Cogan, M. Strat, dr. G. Munteanu, G. Maxen, maior Emil Miclescu; N. Perișoreanu, Marcel Adam, avocat prof. I. Pițu, Gr. Ghika, C. Argintaru, G. C. Apostolescu, comerciant, Petru Neculau, Zaharie Voronca, Emil Hnidei, M. Cutava, V. Cotan, Sofron Robota, C. Foișor, Gh. Cocută, avocat, Aurelian Spiridonescu avocat, Nicolae V. Hâncu, Dr. G. Enescu, Elinor Usa-

tiuc, P. State, Drd. A. Frimu, G. Urziceanu, Drd. Mihai Bicleanu, Toader Tcaciuc, Ionel Delateişani, Ing. I. Fotiade, I. Popescu-Mozăceni, Sp. Poliacu, Jean Nicolau, N. Mucichescu-Tunari, Boris Stoica, Corneliu Halip, G. Mihalcea, Luca Bugheanu.

Locurile vacante în Consiliu Central au fost rezervate pentru a se complecta după trebuinţă.

Delegaţi Generali:

Secretar-General: Em. D. B. Vasiliu.

Casier-General: I. C. Gr. Ghyka.

Delegat General cu organizarea şi conducerea bibliotecei şi a propagandei scrise: Prof. Univ. C. Fedeleş.

Delegat General cu activarea organizaţiei pe toată ţara: Prof. Univ. G. A. Cuza.

Delegat General cu organizarea financiară a L. A. N. C.: Nicu Scorţeanu.

Delegat General cu organizarea „Arcăşiilor“: Nichifor Robu.

Delegat General cu organizarea „Fraţiilor de Cruce“: G. Urziceanu.

V. — Se constitue următorul „*Consiliu de Disciplină*“: General I. Tarnosehi, General Gh. Marcu şi Iuniu Lecca.

VI. — In privinţa ziarului şi a propagandei scrise se decide ca revista „Apărarea Naţională“ din Capitală să continue a aparea ca organ de doctrină a L. A. N. C., iar ziarul „Apăraren Naţională“ mutat la Iaşi sub conducerea însăşi a Preşedintelui Suprem să fie organul de luptă politică. Pentru propaganda la sate, se vor depune toate silinţele ca să se facă un ziar popular al L. A. N. C.

VII. — Pentru creiarea de fonduri pentru propagandă şi electoral, se decide ca fiecare şef de organizaţie judeţeană să procedeze la adunarea, după cum va crede mai potrivit, de fonduri, iar 10% din ce adună lunar, să trimită d-lui Casier-General ca fond pentru conducerea şi propaganda centrală.

Aceste deciziuni au fost luate de unanimitatea membrilor prezenţi, precum şi de acei ale căror adeziuni necondiţionate şi scrise le alăturăm acestui proces-verbal, făcând parte integrantă din cuprinsul său.

(Urmează iscăliturile)

Acest Proces-Verbal este primit în unanimitate cu entuziastele aclamaţii unanime ale membrilor Marelui Consiliu. D-l A. C. Cuza mulţumind încă odată, dispune ca „Procesul verbal“ să fie redactat definitiv a doua zi, când Marele Consiliu se va întruni pentru a-l semna într'o ultimă şedinţă la ora 12. Roagă pe toţi domnii membrii ai Marelui Consiliu să asiste a doua zi dimineaţă — înainte de şedinţă — la serviciul divin din Sfânta Mitropolie.

Anunţă întrunirea publică pentru a doua zi la ora 3 p. m.

Declară desbaterile Marelui Consiliu închise.

M. S. Regele Mihai I de 6 ani

Naţiunea întreagă îi urează ani mulţi şi domnie fericită!

Regele Mihai reprezintă în gradul cel mai înalt asigurarea, continuităţii în instituţiunile de căpetenie ale statului şi simbolizează în mod strălucit cuminţenia cu care poporul român ştie să rezolve toate problemele vieţii naţionale.

Purtător al unei nume care înseamnă în istoria neamului afirmarea concretă a credinţei nestrămutate în întregirea lui; urmaş al regelui sub care s'a întemeiat România modernă şi al regelui sub care s'a înfăptuit România-Mare; ursit să vadă întărindu-se sub domnia Sa marele aşezământ obţinut cu atâtea sacrifii, Regele Mihai este chemat să păstreze Coroanei prestigiul faptelor ei glorioase şi să-l sporească într'o zi prin virtuţile sale.

Conştientă de marea însemnătate simbolică şi reală pe care o are regalitatea în funcţiunea organică a ţării, şi de legitimitatea nădejdilor pe care le pune în iubitul ei Suveran, naţiunea română simte adânc aniversarea de astăzi, şi ca totdeauna, face zid în jurul Tronului, cu cel mai curat devotament şi cu cea mai puternică însufleţire.

—xox—

Pentru Consiliul de Războiu

In ziua de 4 Septemvrie a. c. d-şoara Iuţi Bayer, funcţionară la d-l advocat Dr. Schulhof (şvab), născută la Ciacova, în etate de 17 ani, domiciliată în Timişoara, str. E. Gojdu Nr. 10, aflându-se **în edificiul tribunalului,** *a aflat de bine să se exprime într'un mod jignitor la adresa limbei române.*

Adresându-se în limba ungurească către servitorul Judecătoriei Musteţi, acesta o întreabă de ce nu vorbeşte româneşte. Ea răspunde pe ungureşte, că nu ştie. D-l Musteţi îi atrage atenţia, că nu ştie ungureşte, la ce d-şoara răspunde: **O să mai înveţi d-ta ungureşte!** *D-l Musteţi o întreabă, de ce nu vrea să înveţe româneşte, la ce primeşte drept răspuns:* **„mi-e scârbă de limba românească“.**

Martori: d-l Müller, angajat la d-l Dr. Bellu, Piaţa Ţepeş Vodă, Pavel Minescu, funcţionar la Judecătorie, III, str. Romulus 71 şi d-na Victoria Lungu, funcţionară la Judecătorie, I, strada Grizelini 2, etaj II.

Asupra acestui caz s'a făcut o anchetă de d-l procuror Popescu, (Dosar Nr. 2687—1927) care a clasat afacerea.

Respectuos rugăm pe d-l Comandant al Diviziei să încredinţeze Consiliul de Războiu cu anchetarea acestui caz, pentrucă presupunem că Consiliul de Războiu va afla motive de condamnare şi atunci, când Parchetul Tribunalului nu află.

Wilhelm de Hohenzollern

Fratele defunctului rege Ferdinand al României, a murit subit în Germania, în urma unui atac de apoplexie.

Fostul principe Wilhelm a fost de curând în România, pentru a vedea pe fratele său pe patul de suferinţă.

Cu ce se ocupă „Societatea Naţiunilor“

In urma intervenţiei delegatului bulgar, consiliul Uniunii a hotărît să ceară asociaţiunii naţionale din Palestina să întreprindă o anchetă, raportând asupra regimului prostituţiei în această ţară.

Va să zică pe bulgar îl doare capul de treaba femeilor stricate din Palestina şi cere o anchetă la faţa locului. De altcum, Societatea Naţiunilor sau Liga Naţiunilor nu este altceva, decât o adunare a diplomaţilor, în care cel mai mincinos are mai mare vază, pe fiecare îl doare capul vecinului şi numai acela are vot, care nu cunoaşte chestiunea ce se discută. De exemplu, dacă Grecia se ceartă cu Turcia, pentru un oraş sau pentru un port la mare, atunci reprezentantul Japoniei şi cel al Braziliei sunt chemaţi a se pronunţa asupra conflictului.

Cea mai mare minciună şi cea mai mare prostie eşită din creer omenesc este Liga Naţiunilor, adecă societatea jîdanilor pentru stăpânirea naţiunilor.

Elevii liceului jidovesc din Galaţi se revoltă contra unui profesor

Un fapt extrem de grav s'a petrecut la liceul comunităţii israelite.

Elevii cl. VI-a secţia modernă fiind persecutaţi de către profesorul de matematici Reiser au hotărât ca în mod demonstrativ să nu mai participe la cursurile acestui profesor.

Cazul fiind adus la cunoştinţa directorului, acesta a deschis o anchetă.

Elevii au declarat că refuză de a mai intra la ora profesorului Reiser, deoarece îi supune la pedepse ruşinoase.

Dl. Reiser ar pedepsi elevii de cursul superior punându-i să stea în genunchi în fundul clasei.

Elevii cer schimbarea profesorului Reiser cu profesorul Menas.

In faţa atitudinei elevilor directorul liceului a luat măsura ca toţi elevii clasei VI modernă să fie eliminaţi pe anul întreg şi declaraţi repetenţi din oficiu, neavând dreptul de a se înscrie la nici o sesiune de examene din acest an.

Părinţii elevilor s'au prezentat în corpore la liceu cerând să se revie asupra deciziei.

Se crede că astăzi se va convoca comisia eforică pentru a se lua hotărârea definitivă.

Să mai cuteze cineva să afirme că fii lui Iuda nu sunt stăpâniţi de un spirit anarhic şi revoluţionar. Aceste spurăcciuni au pretenţia să conducă destinele României de mâine.

—xox—

Un chirurg analfabet

Suntem informaţi că la Parchetul Tribunalului din Timişoara se anchetează cazul unui tânăr chirurg-măcelar, care cu operaţiile sale nenorocite a nefericit multă lume.

S'au citat vre-o 50 martori, cari au depus nefavorabil pentru vestitul măcelar. Se zice, că la o doamnă a uitat un tampon în burtă, la un medic a cusut maţele de nu a rămas nici o comunicaţie, la o doamnă a cusut maţul de peritoneu, o gomă luetică a declarat-o de cancer, la o femeie şi i-a extirpat mamela (ţâţa) sănătoasă, etc. etc.

Având în vedere, că aceste veşti sunt colportate prin public, aşteptăm, ca Parchetul să termine instrucţia şi să scape publicul de acest nebun sau criminal. In alte ţări s'ar fi făcut un scandal nemaipomenit pe o asemenea chestiune. De ce nu intervine Asociaţia medicilor, ca faimosul lor „coleg“ să fie desarmat? Nu îşi dă seama „Asociaţia“ că asemenea „şusteri“ periclitează vaza corpului medical?! Cine încearcă a apăra un asemenea om, comite cea mai grozavă crimă faţă de marele public, care aşteaptă dela medic vindecare, nu moarte.

Dorim să vedem cât mai grabnic o lumină în aceasta chestiune.

Vom reveni.

Cine-au îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia,
Şi neamul nemernicia!

M. EMINESCU.

Inebunit din cauza remuşcărilor

Un caz curios a fost adus la cunoştinţa autorităţilor judiciare.

Acum câtva timp săteanul Gh. Hrişcă, originar din jud. Bacău, s'a făcut vinovat de o crimă. El a fost arestat, dat în judecată, iar Curtea cu juri urma să judece procesul la Bacău.

Din clipa în care Hrişcă a comis crima, a fost cuprins de o groaznică remuşcare, care nu încetează. Zi şi noapte, nenorocitul se află în continuă surescitare, plânge şi are halucinaţii că victima îl urmăreşte peste tot.

După câtva timp a înebunit, şi fiind dus la spitalul Socola, din Iaşi, a murit, în chinuri.

Inchiderea şcolilor româneşti în Albania

Guvernul dela Tirana a hotărît închiderea şcolilor româneşti din Albania. Se vede treaba că în acest chip trebuie să se manifeste recunoştinţa acelora pentru a căror independenţă, ca ţară, România s'a străduit. E bine să nu se uite aceasta, mai ales că populaţia românescă din Albania se ridică la 250.000 de suflete. La Coritza, noi avem un liceu românesc, în toată Albania numai trei şcoli primare. Prima şcoală românească din Albania s'a înfiinţat acum 50 de ani, sub stăpânirea turcească, într'o vreme când nici o minoritate etnică n'avea şcoli în regiunea aceia.

Un fapt istoric, care nici el nu trebue să fie uitat, este acela că prima şcoală albaneză s'a înfiinţat, acum 20 de ani, în Bucureşti, cu autorizaţia guvernului român, care privea cu simpatie mişcarea de redeşteptare a neamului schipetar. Conducătorii de astăzi ai Albaniei s'au luminat la isvoarele de cultură ale îngăduitoarei ţări care este România, iar astăzi, intelectualii acelei ţări, pe tronul căreia a stat Augustul nepot al marei noastre Carmen Syiva, nu pregetă să-şi arate recunoştinţa în chipul cunoscut.

Oare să nu fie şi aceasta un triumf al politicei externe a partidului liberal?

Obrăznicie jidovească. *In vitrina librăriei jidoveşti Gerö & Comp. s'au expus spre vânzare nişte hărţi vechi cu vechea graniţă a Ungariei. Conducătorul librăriei, jîdanul Arpad Harmat a fost deţinut de poliţie şi înaintat Consiliului de Războiu. Sperăm, că aici va avea ocazia să înveţe geografia României Mari, pentru care au murit 800.000 români, dar nici un unic jîdan.*

Cetiţi, răspândiţi şi sprijiniţi „Svastica Banatului“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Foiţa „SVASTICEI BANATULUI“

Istoricul comunei Opatiţa

Intocmit de Preot Tiberiu Margineanţiu

(Urmare şi sfârşit)

Pe lângă toate că nu avem alte date mai vechi decât cele din anul 1332, totuşi rămăşiţele de ruină, colina călăşturului, şanturile romane, care percurg hotarul şi trec pe lângă această colină, scheletele de oameni precum şi diferitele monete şi obiecte vechi aflate prin comună, vorbesc evident despre timpuri şi mai vechi.

Tradiţia păstrează despre ruinele călăşturului verziunea, că aicea, de unde oamenii mai până eri au scos foarte multă cărămidă arsă pentru zidirea caselor, şi unde au dat de urma unor suterane bolţi zidite conzistent, a fost pe vremuri o cetate sau cetăţuie de strajă.

Din punct de vedere strategic, e netăgăduit, că acest loc fiind şi pădure în apropiere, a fost foarte însemnat, drept ce îi va fi făcut pe belligeranţi de pe vremuri să-şi zidească aici lângă şanţurile romane o cetate de apărare ori spionaji. Căci de fapt dacă ne închipuim un turn de circa 20—30 metri înalt şi vom privi de acolo, vedem bine la sud „gula“ din dealul Vârşeţului, la sud-vest ruinele din Ciacova, cari şi azi se folosesc de pompieri, şi la sud-vest, ruinele depe dealul Şumigului. Dar se poate că a fost şi vre'o cetate mai mare, căci pe râpa dinspre sud şi care e foarte sterilă, se află îndeosebi la vreme secetoasă, urme de var petrificat ce a fost întrebuinţat la ziduri.

Aducând deci în legătură şanţurile romane cu ruinele călăşturului precum şi pădurea din nemijlocită apropiere, dovedesc îndeajuns vechimea comunei şi întăresc pesupunerea că Opatiţa deja de pe timpurile romanilor ar egzista şi că locuitorii ei cu arma în mână trebuiau să lupte şi să-şi apere avuţiile de roiurile emigranţilor ce veneau dinspre răsărit.

Bătrânii mai povestesc că au auzit dela strămoşii lor, că pe această colină ar fi fost pe vremuri şi o mănăstire, şi deaceia să şi numeşte colina „călăstur“, adecă claustru, ungureşte kolostor. Presupunerea aceasta caută s'o dovedească şi prin faptul că în aceste ruine s'a găsit în urma sănăturilor neregulate şi un clopot în greutatea de vre'o 30—40 kgr., care s'a aşezat apoi în turnul bisericii din loc, de unde suna până pe la anul 1900.

Intre ruinele călăşturului, pe vemuri au găsit oamenii şi un chip sculpat din piatră al unei capre cu diferite gravuri (semne) pe ea. Insă nu prea a fost luat în seamă, căci oamenii îl foloseau de a îngreuna grapele lor la grăpat. Cu timpul piatra a dispărut de pe călăştur, unde se arunca — în voia sorţii — când nu se întrebuinţa.

In anul 1900, doi archeologi, veniţi din Budapesta, au făcut ultima oară săpături între ruinele călăşturului, dar afară de niste topoară şi cuţite cu doauă tăişuri nu s'a găsit nimic. Obiectele găsite vorbesc despre timpurile turcilor. Săpăturile nu erau regulate şi nici nu erau mai adânci decât de vre-o 2—3 metri. Subsolul de mai la vale, însă, trebuie că ascunde în sine lucruri şi de pe vremea romanilor.

Vechimea comunei precum şi că locuitorii ei în vremurile cele mai îndepărtate au fost români, o dovedeşte şi umătoarea legendă păstrată din gură 'n gură:

Pe vremea când aceste ţinuturi au fost sub stăpânirea unui paşă turcesc, care avea reşedinţa în Timişoara, încunjurat de o suită de călăreţi, a plecat se cerceteze pe un alt paşă care domnea în Vârşeţi.

Ca drumul lor să fie mai scurt au plecat pe şanturile romane, cari trec prin comuna noastră, în apropierea nemijlocită de colina călăşturului.

Drumeţii apropiindu-se de sat cam spre sfinţit de soare şi fiindu-le şi cam frig, căci timp de iarnă a fost, s'au hotărît înainte, ca peste noapte să nu meargă mai departe ci să rămână în Opatiţa.

Şi aşa au şi făcut, căci cu învoirea paşei noaptea au şi petrecut-o în Opatiţa, unde atunci locuiau români.

In suita paşei a fost şi un copil al lui, care auzind cântece străbătând prin văzduh, fără ca să spună cuiva ceva, a lăsat suita şi a plecat în direcţia cântecelor. Ajungând acolo, spre mirarea lui, a văzut cum mai mulţi

Colonelul Florian Paplica

Comandantul Reg. 9 Jand, dl. Colonel Florian Paplica, a reușit examenul de general și în preajma avansării a fost mutat la Chișinău, ca comandant al Brigăzii 3 Jand.

7 ani a trăit în mijlocul nostru. Toată lumea românească din Banat cunoaște în dl. Col. Paplica, un român adevărat și nobil, care face cinste hainei militare. A luat parte la toate bucuriile și necazurile noastre, încât deși venit din vechiul Regat ne-a legat sufletește la prima vedere și ni se părea, că îl cunoaștem de când ne știm pe lume.

Regretăm nespus de mult, că pierdem din mijlocul nostru pe acest distins român și eminent ofițer.

In seara de 20 Octombrie 1927, a avut loc în sala frumos ornată a Societății sportive „Chinezul" un banchet dat în onoarea d-lui Col. Paplica Florian, care a comandat timp de 7 ani Regimentul 9 Jandarmi, actualmente mutat și înaintat la Comanda Brigadei III. Jandarmi Chișinău.

La acest banchet a luat parte dl. General Bordan Silviu Comandant al Brigadei V. Jandarmi, Timișoara, care a ținut cu aceasta ocazie o elogioasă cuvântare la adresa d-lui Colonel Paplica, vorbind întâi în calitate de comandant al său, mulțumindu-i pentru felul cum a știut să comande și să conducă Regimentul 9 Jandarmi, ca întotdeauna acest Regiment să fie printre cele dintâi din corpul Jandarmeriei, iar în al doilea rând, vorbind în calitate de fost comandant al Brigadei III. Jandarmerie, recomandându-i-o ca o Brigadă cu un câmp de activitate destul de întins, unde va avea posibilitatea să-și culeagă roadele muncei sale, urându-i drum bun și avansare la Gradul de General.

A toastat apoi, dl. Lt. Colonel Bogdan Aurel, arătând frumoasele calități sufletești și de comandant ale d-lui Colonel Paplica, oferindu-i în numele Oficerilor, o frumoasă statuetă, reprezentând un câne de vânătoare, care simbolizează devotamentul sincer al foștilor săi subalterni, pe care dl. Colonel i-a comandat și îndrumat timp de 7 ani.

Au mai vorbit, dl. Maior Leonescu în numele ofițerilor de la teritoriu, dl. Maior Geormăneanu D. în numele ofițerilor de la Bat. 1/9 Instr. Timișoara, care din câteva exemple reale a evidențiat marea bunătate sufletească a d-lui Colonel Paplica, povestind, cu darul său frumos de a povesti și câteva frumoase întâmplări vânătorești la care a luat parte cu Societate „Fazanul" singura societate românească de vânătoare din Banat și al cărei președinte de onoare este dl. Colonel Paplica, un pasionat vânător de elită.

Au vorbit apoi d-nii Maior Brădescu, Maior Sărbulescu, pentru Bat. II/9 Jandarmi. dl. Maior Bârdescu, Cpt. Bărnuțiu, Lt. Istrate, Locot. Serbănescu arătând folosul artei și al teatrului pe tărâmul renașterii naționale, care au fost susținute întotdeauna de dl. Colonel Paplica, secondat de dl. Maior Geormăneanu; dl. Lt. Lovin Scarlat a relevat marele rol ce l'a jucat în mijlocul Societăților feministe de binefacere din Timișoara, d-na Colonel Lucreția Paplica, una din cele mai de seamă colaboratoare a Societății „Principele Mircea", contribund, pe lângă ajutorul material ce l'a dat micuților sugaci și la opera națională de unire sufletească a Românilor.

Dl. Colonel Paplica mulțumind tuturor, pentru ajutorul prețios ce-i l'au dat în conducerea Regimentului 9 Jandarmi, în cei 7 ani, și-a exprimat pe de o parte bucuria că este înaintat la o comandă superioară, iar pe de altă parte, regretul, că să desparte de un grup de ofiteri selecți, care l'au înteles întotdeauna și i-au ascultat cu supunere și dragoste sfaturile sale părintești.

S'a petrecut până târziu, într'o atmosferă cu adevărat camaraderească, asupra căreia plutea pe de o parte bucuria înaintărei, celui mult iubit, dar și regretul că pierd din mijlocul ei pe cel mai drag și iubit.

Nici un ac dela jîdani!

Dela Uniunea Ofițerilor de Rezervă. In cadrul Uniunei Ofițerilor de reezrvă, Secția Timiș-Torontal, s'a constituit o secție de construcții a cărei scop este ca pentru membrii înscriși în această secție să procure împrumutul necesar pentru construcții de case, și a interveni la primărie pentru membrii cari încă nu au loturi. Secția are de gând a începe construcțiile deja în primăvara anului 1928. S'a ales un Comitet executiv compus din d-nii: Ing. Dion Mardan, directorul fabricei de tutun, ca președinte; Ing. Vlad, profesor Școala Politechnică, ca consilier technic; d-l deputat Dr. Adrian Brudariu și Locot.-col. Thierry, ca vicepreședinți, Insp. Technic P. T. T. I. Ghilezan secretar, Mihai Stirner, casierul Băncii Românești, casier, d-l Ioan Ignațelu și d-l Dobrescu, membrii. Comitetul lucrează la un regulament în baza căruia va funcționa secția de construcții U. O. R.

„SVASTICA BANATULUI"

va lupta ca **România să fie a românilor!**

INFORMAȚIUNI

Cum se ajutoră șvabii. Banca centrală șvăbească din Timișoara a donat suma de 20.000 Lei pentru întreținerea școalei confesionale germane din comuna Glogovaț, județul Arad. Ar fi de dorit, ca și băncile românești să aducă jertfe pentru cultura românească. Să nu se mărginească numai la împrumuturi de milioane la jidani cu procete mari, ca apoi să nu-și mai vadă banii. Băncile șvăbești își înțăleg rostul lor, iar unele bănci românești, în loc să servească interesele românești, s'au vindut cu totul jidanilor. Blăstămul neamului asupra lor.

Nepotul lui S. Bărnuțiu, d-l căpitan de jandarmi, Simion Bărnuțiu, a fost mutat dela Reg. 9 Jandarmi, Timișoara, la Comp. Jand. din Ialomița. A stat 8 ani în Banat, în care timp am învățat a'l cunoaște și stima pentru distinsul său suflet românesc. Regretăm mult că'l pierdem din mijlocul nostru.

Prin decret regal s'a decis ca Universitatea din Cluj, începând dela 18 Octomvrie, să se numească: „Universitatea Regele Ferdinand I".

O gazetă italiană și d-l Brătianu. Gazeta fascistă „Popolo d'Italia" critică vorbirea rostită de d-l I. I. C. Brătianu cu ocazia deschiderei congresului presei latine, în care a afirmat, că spiritul latin, adecă moștenirea latină, de ordine, dreptate și democrație ar fi rezultatul revoluției franceze. Organul fasciștilor italieni se revoltă în contra acestor afirmațiuni și susține, că revoluția franceză, cu Rousseau și Robespierre, nu a adus nici un bine pentru omenime și este absurd a se aduce în discuție moștenirea Romei, cu revoluția franceză. Și noi suntem de părerea gazetei italiene, pentrucă spiritul latin s'a manifestat prin stimă față de oamenii mari și nobili și nu se poate compara cu spiritul revoluției franceze, în care au ucis întreaga nobilime franceză, fără ca ea să fie avut cea mai mică vină. D-l Brătianu a pușcat peste țintă.

Universitare. Consiliul permanent de lângă ministerul instrucțiunii, a hotărât ca toate certificatele eliberate de „Academia comercială" din Viena, să nu fie echivalate cu certificatele eliberate de școalele comerciale române. — S'a respins cererea pentru autorizarea funcționării „Academiei de înalte studii comerciale" din Cernăuți. In viitor, această școală rămâne ca și până acum particulară.

Manevre. Monitorul Oficial No. 212 publică taxele ce se plătesc de către armată pentru caii, boii și trăsurile rechiziționate pentru manevre. Cei interesați le pot afla la Primăriile comunale în Monitorul Oficial No. 212.

Un mare număr de funcționari vor fi puși în disponibilitate. Modul cum d-l Vintilă Brătianu, ministrul de finanțe, dă indicațiuni asupra alcătuirii bugetului a provocat o mare nemulțumire la toate departamentele ca și între parlamentari.

Ministrul de finanțe a făcut răspunzător pe toți directorii generali de contabilități, dacă vor îngloba în buget, funcțiuni inutile și mai ales diurniști.

D-l V. Brătianu speră ca din aceste economii să poată acoperi alte goluri din buget.

In urma acestei măsuri vor fi puși în disponibilitate pe ziua de 1 Ianuarie un mare număr de funcționari cari nu au încă o situație stabilită.

Teatrul maghiar. Primăria Timișoarei a încredințat pe Mihai Szendrey cu direcțiunea teatrului maghiar din localitate. Sperăm, că Szendrey se va purta mai cuviincios, ca fostul director, jidanul Fekete, care a exploatat pe actorii trupei sale, în modul cel mai barbar. Ne vom interesa de conținutul pieselor maghiare și vom denunța orice încercare de a transforma teatrul în mijloc de propagandă iredentistă maghiară.

Uniunea ofițerilor de Rezervă, Secția Timiș-Torontal, aranjează în seara zilei de Sf. Mihai 8 Noemvrie o masă comună, la care sunt invitați toți ofițerii de rez., membrii ai secției. Vor mai fi invitați și dintre ofițerii activi cum și autoritățile. Localul unde se va lua masa va fi comunicat ulterior. Doritorii de a participa sunt rugați a-și anunța dorința secretarului uniunei d-lui Ioan Ghilezan, Palatul Poștal, Etaj II. Camera 7 (Telefon 9-31) cel mai târziu până la 5 Noemvrie a. c.

Se sinucide un chirurg jidan. Medicul Emanuel Glaser, asistent la sanatorul Kakuc din Timișoara, suferind de stomac, și-a făcut o injecție de morfină. Așa se vede, că a injectat prea mult, că și-a pierdut conștința și în ciuda tuturor încercărilor medicale de a'l salva, a murit. A greșit omul. Dar noroc, că nu a greșit la vre-un nenorocit de bolnav, ci chiar la el. Nici un păcat. Asemenea greșeli medicale trebuesc

Contrabandiști condamnați la moarte. La frontiera ruso-polonă au fost arestați 30 contrabandiști. Traduși în fața Curței marțiale, 20 au fost condamnați la moarte și executați. Ce bine ar fi să se introducă și la noi această pedeapsă față de toți contrabandiștii. Să se execute și contrabandiștii de dinari, etc. In felul acesta ar înceta multe dintre cauzele nenorocirilor economice, ce au dat peste noi și proclamarea stării de asediu, ar avea un înțăles și rezultat favorabil.

Nici un ac dela jîdan!

O descoperire nouă. La congresul mondial de medicină, un profesor a dovedit, că el posedă mijloace științifice prin care cu siguranță se poate constata paternitatea. Mulțumită acestei invențiuni, pe viitor se va putea dovedi adevăratul tată a copiilor cari se nasc. Mult bucluc va cauza omenimei această nouă invențiune.

Expoziție și târg la Mediaș. In ziaua de 6 Noembrie se va ține la Mediaș expoziția și târgul de toamnă pentru bovine de prăsilă din rasa „Simenthall".

Femei-ofițeri în armata roșie. Comisarul poporului pentru departamentul de război, Worossylow, a comunicat, în ședința consiliului comisarilor poporului, că în armata roșie sunt 72 femei ofițeri, care merită cele mai mari laude pentru felul cum își fac serviciul. Unele dintre ele ocupă posturi foarte înalte. Vă puteți închipui ce ordine și disciplină este în armata roșie. Oare ce fel de servicii vor fi făcând aceste cocote în casărmile bolșevice, de merită atâta laudă. Bănuim, că-și exercită meseria cu mare pricepere. Unde te-au dus jidanii, nenorocit popor rus!

Sinucidere. Magistrul postal Matei Simion, dela oficiul postal din Buziaș, s'a sinucis în edificiul Direcțiunei P. T. T. din Timișoara, descărcându-și un glonț de revolver în cap. A murit pe loc. Se zice, că ar fi defraudat o sumă mai însămnată dela poșta din Buziaș și era să fie descoperit. Ancheta Parchetului va dovedi adevărul.

Sinuciderea unui student. Studentul Tiberiu Tatray, în etate de 22 ani, fiul fostului consilier al Curții de apel, care suferea de o boală de nervi, s'a aruncat înaintea trenului personal Oradea-București. Roțile i-au tăiat ambele brațe și picioarul drept. Sunt puține speranțe că va mai scăpa cu viață.

Ciocârlia bună de mâncat. In Franța, se vânează foarte multe ciocârlii. din carnea cărora se pregătește o mâncare afirmativ foarte gustoasă. Păcat că se distrug aceste paseri folositoare. La noi vânatul ciocârliei este oprit.

Sanitare. Săptămâna trecută s'au înregistrat la Timișoara 18 cazuri de scarlatină și 4 de difterie.

Antisemitism în Rusia. Ziarul francez „Le Journal" publică o corespondență a trimisului său special în Rusia, în care spune, că Trotzki se leapădă de coreligionarii săi jidani și ar fi zis, că disprețuiește pe semenii din rasa semită. Se zice, că Stalin ar fi un antisemit înfocat. Așa se vede, că Trotzki cunoatșe pe jidani mai bine, ca d-l Duca, ministrul nostru de interne, care tare i-a îndrăgit.

---

copii de vrâsta lui cu lumini aprinse în mâni mergeau din casă în casă, adecă cari după datina noastră colindau, căci locuitorii mânezi își serbau Crăciunul. Dorind să cunoască mai aproape obiceiurile românilor și atras de melodia duioasă a colindelor a plecat și el în tovărășia colindătorilor.

Obosit însă de gerul iernii și de lungul drum, și fiind noaptea înaintată nu s'a mai dus îndărăt la suită ci a rămas în coliba unui creștin sărac din marginea satului.

Intr'acest timp observând suita, că fiul pașei a dispărut fără urme, au plecat în căutarea lui. Ei au căutat în toate părțile, au alarmat întreg satul, dar zădarnice au rămas toate ostănelile, căci nimenui nu-i venea la socoteală, că fiul pașei doarme dulce în vatra colibii din marginea satului.

In larma mare s'a pomenit și pașa, căruia i-s'a adus la cunoștință vestea tristă. El fără multă zăbavă a poruncit aspru, ca să se dea de știre prin sat, că dacă în decurs de 3—4 oare nu se găsește copilul, mânezi dimineața va omorî toți copii din sat.

Bucuria locuitorilor, cari așteptau sărbătoarea Nașterii Domnului, deodată se prefăcu în mare întristare. In desperarea lor nu știau ce să mai facă, unde să caute copilul, ci cu credința 'n Dumnezeu așteptau zorile, când pașa avea să-și aducă la îndeplinire făgăduința tirană.

Dar spre surprinderea tuturora, copilul pașei ca prin minune mânezi dimineața voios s'a prezentat înaintea tatălui său, spunându-i, că noaptea a petrecut în mijlocul colindătorilor și 'n coliba săracului, în viața lui nici când nu-o va uita.

Atunci credincioșii cu îndoită bucurie grăbeau la biserică să mulțumească lui Dumnezeu că au scăpat de o mare primejdie, iar pașa aducând laudă lui Alah că și-a regăsit copilul, și-a continuat drumul spre Vârșet.

*

După toate scrutinările, numai prin cele expusă până aici pot scoate la lumină istoria comunei noastre, peste care deși dela ivirea ei dovedită din 1332, au trecut nori grei plini de furtuni vijelioase, totuși până 'n ziua de azi nu a fost putere omenească, care s'o fie șters de pe fața pământului, ci a fost învrednicită să ajungă ziua de azi, ca să vadă mărirea neamului Românesc.

=xox=

Ne vom sili drepți creștini!

Ne vom sili drepți creștini
Până nu va fi târziu
De jîdani pentru a fi mântuiți.
Ne vom lupta cu iubire frățească
Ca să ne putem arăta
Că trăim în țara noastră
Și nu facem făptură jîdănească
Dacă iubirea ne va fi slabă
Nici odată nu vom putea face ispravă;
Ne vom lupta cu sânge până la moarte
Ca să putem scăpa de greutățile jî-
[dănești toate
Când ei vor vre cu rău
Le vor mânânca câinii inima zău
Iar noi îi vom învinge cu Dumnezeu.
In frică nu vom mai sta deacuma
Căci pe ei ii va mânânca ciuma,
Vom fi cât se poate mai cu nădejde
Ca să le putem tăia a lor spurcate
[de fețe,
Vom fi cât se poate mai adânc în cre-
[dință
Ca pe jîdani în Palestina ai trimite
[în temniță
Ca să nu mai poată lifta jîdănească
Care din greu nu vre să muncească
Numai țara să ni-o jefuiască,
Ca barbarii de altădată
Căci Ițigi și Loiți mult aleargă
Ca țara să ni-o spargă
Ca să facă țară jîdănecscă
Sau stăpânire vrăjmașă.
Noi toți creștinii cu iubire frățească
Așteptăm pentru a nimici vipera jî-
[dănească
Care este atât de păcătoasă,
Că țara numai poate ca să primească.
Bine vom păzi luptători
Soldați a L. A. N. C. credincioși
Patria de jîdani o curăță
In Palestina cu ei o dă
In țară a nu-i mai lăsa
Căci este viperă rea
Intraiar cioara și spânzurătoarea
Precum țara ni-o jefuesc
Pe creștin îl batjocoresc.
Vremea trece în suferire
Tu, Alexandru Cuza, ne uneștem cu
[tine
Până la moarte jurământul cu unire
Căci creștinul român este aproape în
[pierire.
Tu, Alexandru Cuza, Domn de neam
[mare
Te îngrijești de turma creștină cea
[mare
N-o laș' în perire ca altele partide,
Cari de jîdani ajutați (sprigonați)
De creștini blăstămați,
Cari în greutăți și chinuri sunt înecați
Cu averile atât de încurcați
De jîdani sechestrați,
Indrăgiar robia și nemernicia!

Costea Mihu,
cont. coop., Șeitin.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dovezi contra jidanilor

Cărţile scrise de rabini (Talmud şi Şulhan aruk) conţin o mulţime de învăţături folositoare pentru jidani, pe cari îi învaţă cum să lucreze ca să ajungă la avere şi putere. Morala acestor cărţi formează cea mai grozavă batjocoră la adresa moralei creştine-arice.

Pentru a dovedi lumei întregi, că cele spuse de noi nu sunt cuvinte goale, izvorîte din reacredinţă, nici mistificări grosolane, — prezentăm mai joc *textul original* din cărţile legilor jidoveşti. Fiecare om le poate verifica şi afla, că sunt exacte.

Textul ebraic de mai jos este scos din cartea numită: **„Şulhan aruk“**, despre care rabinii afirmă, că conţine toate legile jidoveşti, şi astăzi valabile pentru jidani. Şulhan aruk-ul este un extras din Tnlmud şi pe româneşte înseamnă: masa gătită. De pe această „masă gătită“ mânâncă jidanii cuminţenia cu lingura mare.

Pentru orientarea cetitorului, amintim, că jidanii numesc de „Akum“, pe toţi străinii de neamul jidovesc.

Iată trei probe, din textul original:

Koşen ha-mişpat 348, 2, Haga:

הגה טעות עכ״ום כגון להטעותו בחשבון או להפקיע הלואתו מותר ובלבד שלא ידע לו דליכא חילול השם ויש אומרין דאסור להטעותו אלא אם טעה מעצמו שרי:

„Greşala unui AKUM, de exemplu, *a-l înşela la socoată sau a nu-i plăti datoria este permisă:* dar numai sub condiţia, ca să nu observe, pentru a nu profana Numele*).

Unii spun, că este interzis a-l înşela şi este permis numai atunci, când el singur greşeşte.“

Koşen ha-mişpat 183, 7, Haga:

מי שהיה עושה סחורה עם העכ״ום ובא חבירו וסייעו והטעה העכ״ום במדה או במשקל או במנין חולקין הריוח בין שעשה עמו בשכר או בחנם:

„Dacă cineva face o afacere cu un AKUM şi vine un alt jidan şi ajută ca să-l înşale (pe Akum) în măsură, la cântar sau la numărat, atunci ei (jidanii) trebue să împartă câştigul între ei, indiferent, că l'a ajutat pentru bani sau de bună voie.“

Koşen ha-mişpat 388, 15:

מי שמוחזק ששלשה פעמים מסר ישראל או ממונם ביד עכ״ום מבקשים עצה ותחבולה לבערו מהעולם:

„Dacă s'a constatat, ca cineva a trădat de treiori pe un jidan sau banii lui, către un AKUM, — se vor căuta căi şi mijloace, de a-l delătura de pe lume.“

*

Aceste trei probe sunt extrase din raportul prof. univ. Dr. Iacob Ecker, expert de limbă ebraică, înaintat către Tribunalul din Münster, la anul 1883. Raportul conţine încă o sută de traduceri din textul original şi dovedeşte pe deplin, că scrisorile rabinice conţin cele mai evidente de imoralitate şi răutate omenească.

Prin urmare, noi creştinii, crescuţi în mentalitatea noastră indo-europeană, nu ne putem împăca deloc cu jidanii organizaţi pe baza scrierilor rabinice. Zădarnic se zbat francmasonii şi toţi „umanitariştii“ ca să ne împace cu jidanii. Noi nu putem avea nimic comun cu asemenea elemente imorale şi parasitare şi nu putem admite, ca să se spună că există şi jidani cinstiţi, atâta vreme, cât ei ţin la aceste imoralităţi revoltătoare. Cum se poate cineva declara om cinstit, când face parte dintr'o bandă de hoţi?!

De ce nu cutează jidanii ca să înveţe Talmudul în limba poporului pe a cărei spinare cresc şi să îmbogăţesc. De ce se ascund sub misterile scrisului şi a limbei ebraice pe care numai ei o cunosc.

Ar fi bine, ca statul să ordone din oficiu traducerea scrierilor rabinice şi să le publice lumei întregi. Biblia se traduce în toate limbile lumei. De ce să nu cunoască lumea şi legile religioase jidoveşti, când aceşti parasiţi trăiesc în număr aşa de mare pe spinarea ei?

Jidanii îşi dau seama că în momentul când lumea va cunoaşte adevăratul lor scop şi morala pe care se bazează, îi va elimina pentru totdeauna.

Neamurile creştine subjugate de capitalismul uzurar dovesc, la un momeut dat se vor trezi, vor vedea adevărul şi vor proceda la marea operaţie de deparazitare. Asemenea semne de trezire se pot constata la toate popoarele lumii.

Vai şi amar de tine Israele!

Ai stăpânit Ungaria şi stăpâneşti Rusia cu intenţia de a aprinde în toată Europa focul tău revoluţionar bolşevic, dar ai calculat greşit: Popoarele s'au trezit cu un ceas mai curând de cum credeai tu.

Pregăteşte bagajul, vei pleca în „pământul făgăduinţei“ în Uganda, partea dinspre răsărit al Africei, — acolo e locul.

*) E vorba de numele lui Iehova, pe care îl consideră de aşa cinstit, ca pe ei înşişi.

Din viaţa satelor noastre

Rugăm pe onoraţii abonaţi, ca să binevoiască a achita măcar o parte din preţul abonamentului, pentru a ne scăpa de grijele materiale care îngreunează apariţia.

*

Babşa. Această comună deşi numără abia 120 familii, s'a ridicat între cele dintâiu comune româneştei. Are un cor de forţă, care a câştigat în 2 ani consecutivi steagul la concursul din Chizătău. A înfiinţat fanfară, care face progrese zi de zi. In fruntea comunei, resp. a corului stă harnicul preot Fortnuat Mureşan şi dibaciul cond. înv. D. Goilă. Aceşti oameni dornici de progres au hotărât ridicarea unei Case Naţionale alături de sf. Biserică şi şcoală. In acest scop au adus şi piatra şi lemnul la faţa locului.

Ca în tot locul şi aici însă se află oameni fără simţ naţional, cari vreau să pună piedeci lucrurilor bune.

Primarul comunei Crişovan în loc să-şi deie mână de ajutor preotului şi învăţătorului la ridicarea căminului cultural, agită spiritele, ca să se opună la ridicarea Casei Naţionale alături de biserică, ci să se pună pe intravilanul parohial, ca să rămână casă parohială.

Astfel de primari are d-l pretor Weis! Ne adresăm d-lui Prefect cu rugămintea, să binevoiască a-l disciplina pe acest „chinez“, ca să nu se amestece în lucrurile bisericeşti, şi cu atât mai mult să nu împiedece lucrurile bune, barem acum în România noastră dulce, destule piedeci ne-a pus fostul primar Laichici pe vremea ungurilor, în 1912, când ne-a împiedecat ridicarea Casei Naţionale.

Cerem sus şi tare, ca primarului Crişovan să i-se deie o lecţie binemeritată, chiar în faţa consiliului comunal, ca să ştie că Casa Naţională se ridică în scop cultural, nu pentru casă parohială.

Când va fi lipsă de casă parohială, comuna bisericească îşi va face datoria.

Brestoraţ. Zilele trecute s'a sfinţit crucea bisericei, de către d-l preot Andraş, în prezenţa întregului sat. Crucea a fost ridicată şi plasată pe turnul Bisericii, care în scurt timp se va termina şi sfinţi. Jertfa adusă de poporul credincios se laudă dela sine şi binecuvântarea Atotputernicului nu va întârzia a se revărsa asupra celora cari se închină Lui. Ridicaţi pretutindeni Biserici, Domnului, care prin mila Sa ne-a păstrat ca popor timp de mii de ani, în mijlocul popoarelor sălbatice. Dumnezeu ne păzeşte, lăudaţi numele Lui.

Haţeg. In ziua de 18 l. c. ex-regele Greciei, George, însoţit de d-nii Antoniu Mocioni şi colonelul Spiess au făcut o vânătoare de capre negre pe terenul regal de vânătoare de pe muntele Retezat.

Periam. A fost suspendat din serviciu, fostul primpretor, d-l Cornel Pincu, învinuit fiind de nereguli şi abuz de putere.

Rudna. In crişma lui Müller cu ocazia unei serbări, noaptea la ora 2, a intrat plutonierul de jandarmi însoţit de primarul comunei şi au pretins ca muzica să le cânte. Conducătorul orchestrei, Anton Maser, ar fi refuzat. Atunci plutonierul l'a dus la postul de jandarmi şi — afirmativ — l'a bătut spărgându-i capul. Autorităţile anchetează.

MINISTERUL JUSTIŢIEI.
Comisiunea de Naturalizări.

Conform art. 23 din legea **privitoare la dobândirea şi pierderea naţionalităţii române, se publică** următoarele cereri de naturali**zare, spre ştiinţa acelora cari ar** voi să facă vre-o întâmpinare, **potrivit dispoziţiunilor art. 23 din zisa lege.**

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul Ştefan Nagy, de profesiune faur, domiciliat în Timişoara, Calea Aradului No. 1, născut în comuna Sânmartin judeţul Ciuc, la 14 Decembrie 1897 şi stabilit în ţară încă dela 1921, cu onoare vă rog prin avocaţii mei justificaţi cu procură de sub A) să binevoiţi să se îndeplinească formalităţile cerute de lege pentru a mi se acorda cetăţenia română.

Anexez: B) declaraţia de lepădare de supusenia srăină şi manifestarea vointei de a deveni român;

Sub C) certificatul de naştere;

Sub D) certificat de moralitate dela parchetul tribunalului Timişoara;

Sub E) certificat de purtare morală bună dela prefectura poliţiei Timişoara;

Sub F) certificat de ocupaţie.

Cer totodată şi scutirea de sub stagiu prevăzut în lege cu atât mai vârtos căci m'am născut pe teritoriul României

Primiţi vă rog Domnule Preşedinte asigurarea deosebitelor mele consideraţiuni.

Ştefan Nagy

Dos. No. 1600/1927.

ECONOMICE

Datoria Cooperativelor

O cooperativă înaintează numai atunci, când este pusă pe bază naţională şi se fereşte de politică de partid, fiindcă are alte mijloace de luptă. Cooperativa uneşte, iar partidele desbină, deci, neutralitatea politică este prima condiţie la prosperarea cooperativelor. Ea se luptă şi concurează, cu organizaţiile economice străine, între care, în primul rând, cu comerţul jidovesc internaţional. Lupta ei este o neîntreruptă concurenţă faţă de elementul străin. Se bazează pe continuitate şi nu se pot angaja faţă de partide, fiindcă acestea nu au o atitudine constantă faţă de străini. Astăzi îi combat şi îi declară de periculoşi pentru ţară, mâine pactează cu ei şi îi consideră de elemente cinstite şi patriotice. Toate cooperativele, cari s'au pus la dispoziţia partidelor, au pierit, pentrucă au părăsit ideea fundamentală de a unii forţele neamului în contra trăinului şi s'au apucat de opera de desbinare în sânul lui.

Inaintaşii cooperaţiei au spus: cooperaţia trebuie să rămână neutră.

Sunt peste opt decenii, de când s' a aşezat acest principiu la temelia cooperaţiei engleze şi până în zilele noastre a rămas neclintit, înlesnind astfel mişcării acel formidabil progres, pe care nu l-a întrecut încă nimeni până acum.

Dar nu prea de mult şi în mişcarea engleză se iscase un slab curent împotriva neutralităţii, care însă a murit în faşă

Ce experienţă tristă au făcut unele ţări, în această privinţă, călcând principiul.

De curând bolşevicii ruşi, cari au dus ţara la cea mai groaznică ruină, au încercat în cercurile cooperativei străine să arunce sămânţa peirii, îndemnând la înlăturarea neutralităţii şi târîrea mişcării în luptele politice

Minţile sănătoase au respins cu indignare tentativa lor şi au hotărât nestrămutat că principiul neutralităţii trebuie menţinut în mişcare astăzi, mai mult ca oricând, de el atârnând prosperitatea şi viitorul mişcării.

In unele ţări, legea opreşte organizaţiile comerciale, prin urmare şi pe cele cooperative, de a da fonduri pentru partidele politice.

In Suedia, neutralitatea este obligatorie, chiar prin statutele cooperativelor şi formează una din condiţiile, ce se cer unităţilor spre a fi înscrise în „Uniune“.

Această neutralitate a atras în mişcare oameni aparţinând celor mai diverse clase sociale, cari însă lucrează în cea mai perfectă armonie. Conducătorii au fost totdeauna aleşi după meritele lor, iar nu după vederile lor politice şi de aceea reuzltatele sunt din cele mai strălucite.

Extremiştii, cari acuză mişcarea că e prea înceată, aduc o învinuire nefondată. Mersul încet şi sigur fără amestec în politică, înlătură diviziunea, cearta şi ura şi sfâşictoarele lupte dinlăuntrul fiecărei cooperative.

Anti-neutraliştii, trebuie să fie socotiţi ca vrăjmaşi ai cooperaţiei.

Greutatea menţinerii neutralităţii se vede, mai ales în ţările, în cari structura socială face ca majoritatea să fie bunăoară compusă din muncitorimea agricolă sau cea industrială.

In asemenea caz, cooperaţia trebue să lupte din răsputeri spre a stabili o înţelegere, un echilibru.

Ţinerea neutralităţei este respectarea libertăţii membrilor cooperativei.

—

Vânzarea cerealelor prin Centrala cooperativelor

Centrala cooperativelor a convocat pentru luna Noembrie o conferinţă la care vor participa organele de control ale centralei cât şi reprezentanţii cooperativelor regionale din marele centre producătoare de cereale.

La această conferinţă, se va discuta chestiunea intensificărei vânzării de cereale în comun în perioada campaniei de iarnă prin portul Constanţa.

O deosebită atenţie se va da cooperativelor din Basarabia, unde preţurile la cereale sunt cu totul scăzute.

Se crede, că actualele reduceri ale taxelor vamale vor influenţa în bine aceste operaţiuni.

—

Insămânţările de toamnă

Ministerul de domenii comunică că în Muntenia şi nordul Ardealului însămânţările de toamnă sunt aproape terminate.

In Moldova, Basarabia şi sudul Ardealului s'a terminat culesul porumbului şi se continuă cu însămânţările de toamnă.

In podgorii s'a terminat culesul şi se fac pregătiri pentru tăiatul şi îngropatul viţei. Producţia viilor, atât cantitativ cât şi calitativ este foarte bună.

Mica Publicitate

O casă de vânzare în Chişoda nouă, strada XII Nr. 110. Casa conţine o prăvălie frumoasă, o cameră şi bucătărie. Reflectanţii se vor adresa d-lui Petru Drăgoiu, la adresa de mai sus.

Licitaţie publică. In ziua de 1 Noemvrie a. c. se ţine la comandamentul Diviziei I-a Infanterie Serv. Intendenţei Timişoara licitaţie publică cu oferte închise pentru aprovizionarea carnei necesare trupelor din garnizoana Timişoara pe timpul dela 1 Octomvrie 1927 până la 30 Septemrive 1928. Doritorii pot lua cunoştinţă de caetul de sarcină în fiecare zi de lucru la Serv. Intendenţei Diviziei I-a Timişoara. — Din ordin, Şeful Serviciului Intendenţei: Intendant Colonel, *Tutunaru*.

CINEMA

CETATE: 30 şi 31 Oct. — APOLLO: 2 şi 3 Nov.
CONCORDIA: 27 Octomvrie

Domnişoara în leagăn

Admirabilă comedie modernă, în care eroul LIEDKE apare la început ca mare duşman al femeilor, dar apoi cade în mrejele frumoasei Ossi şi se pocăeşte.

In rolurile principale: **HARRY LIEDTKE** şi **OSSI OSWALDA.**

Monopol: Filmcentrala, Timişoara.

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMANEASCĂ“ Sucursala Timişoara, Piaţa Ţepeş Vodă 2. — Telefon: 1200.

BCU Cluj / Central University Library Cluj